

نگرانی عربستان از دوستی دولت جدید مصر با ایران

وال استریت ژورنال در مقاله‌ای به قلم «جی سولومون» به نگرانی عربستان از نزدیکی دولت جدید مصر با ایران اشاره می‌کند و می‌نویسد: ریاض نگران است دولت جدید مصر بیش از حد با ایران دوست باشد.

وال استریت ژورنال در مقاله‌ای به قلم «جی سولومون» به نگرانی عربستان از نزدیکی دولت جدید مصر با ایران اشاره می‌کند و می‌نویسد: ریاض نگران است دولت جدید مصر بیش از حد با ایران دوست باشد.

به گزارش خبرگزاری فارس، «جی سولومون» در مقاله‌ای در روزنامه وال استریت ژورنال به تحولات اخیر منطقه پرداخت و نوشت: عربستان سعودی تلاش می‌کند که ملت‌های مسلمان در خاورمیانه و آسیا را حول یک محور غیر رسمی عربی علیه ایران متحد کند، حرکتی که برخی مقامات آمریکایی را نگران ایجاد درگیری‌های جدید فرقه‌ای در جهان عرب کرده است. مقامات سعودی تلاش دارند تا با نزدیکی به پاکستان، مالزی، اندونزی و کشورهای آسیایی مرکزی حمایت دیپلماتیک و احیاناً - کمک نظامی در برخی موارد - این کشورها را برای خاموش کردن قیام اکثریت شیعه مردم بحرین علیه حاکمان سنی این کشور جلب کند، بحرانی که به نماد مقابله اعراب با ایران تبدیل شده است.

نویسنده این مقاله می‌افزاید: تلاش‌های عربستان سعودی هر چند علیه یک دشمن مشترک صورت می‌گیرد، اختلافات با دولت اوباما را افزایش داده است به ویژه دعوت عربستان از پاکستان می‌تواند اهداف امنیتی آمریکا در جنوب آسیا را پیچیده‌تر کند. این اقدامات، تلاش‌های آمریکا برای هدایت ناآرامی‌های مردمی خاورمیانه را به یک فرجام صلح‌آمیز دشوارتر می‌سازد. بنابر اظهارات برخی مقامات پاکستانی، آمریکایی و سعودی، رئیس شورای امنیت ملی عربستان، شاهزاده بندر بن سلطان در ماه مارس از ژنرال‌های قدرتمند پاکستان خواسته بود که از عملیات آنها در بحرین، پشتیبانی کنند. به گفته این مقامات، شاهزاده بندر - که برای بیش از دو دهه سفیر عربستان در واشنگتن بوده است - به ژنرال‌های پاکستانی خاطرنشان کرده که نباید روی آمریکا برای بازگشت ثبات در خاورمیانه یا محافظت از منافع پاکستان در جنوب آسیا حساب کرد. روزهای اخیر مقامات آمریکایی مرتبط با عربستان ناامیدی عربستان از سیاست‌های آمریکا را تأیید کرده، ولی اعتقاد دارند که روابط می‌تواند ترمیم شود.

یک مقام آمریکایی می‌گوید آنها از ما راضی نیستند و راجع به ایران عمیقاً عصبی هستند ولی فکر نمی‌کنم جای دوری بروند. مقامات سعودی گفته‌اند که فراخوان آنها وسیع است. یک مقام سعودی در این ارتباط می‌گوید عناصر زیادی در این ابتکار وجود دارند، در صورت نیاز و درخواست رهبری عربستان، تمامی کشورهای عمده اسلامی تمایل خواهند داشت که نسبت به این ابتکار متعهد شوند. این مقام اضافه می‌کند که نیروهای احتمالی پاکستانی می‌توانند به 4 هزار نیرو که عمدتاً شامل سربازان سعودی هستند، ملحق شوند. این نیروها در ماه مارس گذشته به بحرین اعزام شدند تا از خاندان خلیفه در مقابل قیام‌های مردمی داخلی محافظت کنند.

نویسنده این مقاله خاطرنشان می‌کند: با این حال مقامات سعودی اعتقاد دارند که نیروهای فعلی کافی هستند و هنوز هیچ درخواست رسمی برای نیروهای جدید نکرده‌اند.

مداخله نظامی در بحرین به دعوت نظام پادشاهی سنی این کشور صورت گرفت که ایران را به هدایت جنبش اعتراضی متهم می‌کردند. ایران این اتهامات را تکذیب کرد، ولی در همان حال حمایت خود را از حقوق معترضان اعلام و خواستار عقب‌نشینی نیروهای خارجی از بحرین شد.

به عقیده عربستان پیوستن نیروهای امنیتی سایر اعضای شورای همکاری خلیج فارس به ارتش عربستان برای فرونشاندن ناآرامی‌های بحرین پیامی به ایران بود که در سایر امور سایر کشورها دخالت نکند.

شورای همکاری خلیج فارس شامل شش کشور کویت، بحرین، عمان، قطر، عربستان و امارات متحده عربی است و قصد دارد اردن و مراکش را نیز به مجمع خود اضافه کند. آمریکا با سرکوب خشونت‌آمیز مخالف است. مقامات آمریکایی به استفاده از زور توسط رژیم‌های عرب علیه اعتراضات مردمی اعتراض کرده و گفته‌اند نگرانند این توسل به خشونت، معترضان شیعی بحرینی را به بازوهای ایران تبدیل کند، منوکرایی (فردسالاری) شیعه‌ها که رقابت دیرینه‌ای با عربستان برای حوزه نفوذ خود در خلیج فارس و کل خاورمیانه داشته است.

دیپلمات‌های سعودی می‌گویند که بعد از ورود نیروهای شورای همکاری خلیج فارس به بحرین در مارس گذشته، ریاض مقامات عالی‌رتبه‌ای را به اروپا و آسیا اعزام کرده است تا در مورد این عملیات توضیح دهند و حمایت خود را توجیه کنند.

سعود الفیصل وزیر خارجه عربستان به اروپا سفر کرد و بندر بن سلطان به آسیا رفت و با مقامات هند، چین، پاکستان و مالزی دیدار کرد. با این حال از آنجایی که شاهزاده بندر هیچ سخنگویی ندارد، تأیید این اخبار امکانپذیر نشد.

مالزی که دارای اکثریت سنی است در این ماه در خلال سفر نجیب رزاق نخست‌وزیرش به ریاض، تمایل خود را به اعزام نیرو به بحرین

اعلام کرد. نجیب رزاق در بیانیه‌ای اعلام کرد: مالزی پشتیبانی کامل خود را از تصمیمات حاکمیت عربستان و کشورهای شورای همکاری خلیج فارس برای محافظت از ثبات و امنیت منطقه در شرایط سخت کنونی اعلام می‌کند.

مقامات بحرینی روز پنجشنبه اعلام کردند که از پشتیبانی دیپلماتیک استقبال می‌کنند، ولی نیازی به کمک نظامی در این مرحله ندارند و چنین درخواستی را نه از پاکستان و نه از مالزی نداشته‌اند. یک مقام غیرنظامی پاکستانی گفت که ارتش در حال بررسی کمک‌هایی است که می‌تواند برای کمک به عربستان انجام دهد.

یک افسر ارشد ارتش پاکستان هم گفت که این کشور هیچ طرح فوری برای اعزام سرباز با مقاصد عملیاتی ندارد. این افسر گفت که یک گردان پاکستانی از پیش از بروز ناآرامی‌ها به منظور آموزش نیروهای بحرینی در این کشور حاضر بوده‌اند ولی هیچ نقشی در سرکوب‌های اخیر نداشته‌اند.

بخش عمده‌ای از نیروهای پلیس بحرین از سربازان پاکستانی تشکیل شده است. پیوندهای نظامی پاکستان و عربستان سعودی به دهه‌ها قبل بازمی‌گردد. پاکستان هر سال صدها میلیون دلار کمک از عربستان دریافت می‌کند که بخش اعظم آن نفت ارزان قیمت است.

میزان نفوذ عربستان در پاکستان نشان‌دهنده‌ای است از اینکه چگونه تضادهای دیپلماتیک در دو منطقه متفاوت - خاورمیانه در یک سو و افغانستان و پاکستان در سوی دیگر - می‌تواند اوضاع را برای آمریکا دشوارتر کند.

اینکه چگونه همزمان اهداف خود را برای خاتمه کشمکش‌ها در افغانستان دنبال کند، اوضاع پاکستان هسته‌ای را باثبات کند، قدرت ایران را محدود و بر ناآرامی‌های خشونت‌آمیز خاورمیانه سرپوش گذارد.

نویسنده این مقاله با بیان اینکه روابط پاکستان و آمریکا در ماه مارس رو به وخامت گذاشته بود، می‌نویسد: حتی پیش از عملیات آمریکا در پاکستان که به کشته شدن بن لادن انجامید و پاکستان آن را نقض حاکمیت ملی خود می‌داند. با این حال پاکستان مانند عربستان کاملاً وابسته به آمریکاست. آمریکا نزدیک‌ترین متحد استراتژیک عربستان است. سال گذشته ریاض و واشنگتن یک طرح 60 میلیارد دلاری فروش سلاح به عربستان را اعلام کردند که بزرگ‌ترین معامله تسلیحاتی در تاریخ آمریکاست.

آمریکا به واسطه پایگاه‌های نظامی خود در قطر، بحرین و امارات، یک پوشش هوایی و دریایی برای عربستان و سایر متحدان خود در منطقه در برابر حملات احتمالی ایران تأمین می‌کند.

روابط عربستان - آمریکا در دهه گذشته دچار تنش بود. عربستان با سرنگونی صدام حسین مخالف بود چرا که وی را سنگری محکم در مقابل قدرت ایران می‌دانست، همچنین ریاض در بین سایر اختلافات به تلاش‌های دولت اوباما برای تعامل دیپلماتیک با ایران، مشکوک بود.

ریاض همچنین مقامات واشنگتن را در جنگ نیابتی دیگری با ایران ناامید کرد، هنگامی که در اواخر سال 2009 نیروهای سعودی وارد یمن شدند تا شورشیان را از مرزهای مشترک پاکسازی کنند. یمن، ایران را متهم به کمک به ناراضیان می‌کرد و تهران اتهامات را رد می‌کرد.

در آن زمان آمریکا اعلام کرد که هیچ شواهدی از دخالت ایران در این ناآرامی‌ها مشاهده نکرده است. عربستان همچنین آمریکا را به عنوان مهم‌ترین مقصر تشویق برای سرنگونی حسنی مبارک در مصر ملامت می‌کند. ریاض وی را به عنوان آخرین سنگر قوی سنی در قبال نفوذ ایران تلقی می‌کرد و نگران است دولت جدید مصر بیش از حد با ایران دوست باشد.

یک مقام ارشد سعودی گفت که روابط با واشنگتن قوی است و اظهارات بندر بن سلطان در بدگویی از آمریکا را تکذیب کرد. عربستان و ایران در دو کمپ متفاوت به کشمکش خود در خاورمیانه ادامه می‌دهند. در یک سو ایران به حمایت از سوریه ادامه می‌دهد و به همراه گروه‌های عرب شبه نظامی حزب الله لبنان و حماس در سرزمین‌های فلسطینی قرار دارد که دارای مواضعی ضد غربی بوده و به شدت با اسرائیل دشمن هستند.

در اقمار عربستان هم که بیشتر طرفدار غرب هستند، پادشاهی‌های مسلمان سنی خلیج فارس، مصر، مراکش و گروه فتح قرار دارند.